

Toimenpideoite TPA 3/2015 vp

Outi Mäkelä kok ym.

Toimenpideoite alkoholisäätelyn keventämisestä ja sen vaikutusten selvittämisestä kokeilulla

Eduskunnalle

Hallitusohjelmassa on sovittu, että tällä hallituskaudella otetaan käyttöön kokeilukulttuuri. Sillä pyritään parantamaan palveluja, tukemaan innovaatioita sekä vahvistamaan ja tukemaan yrittäjyyttä ja alueellista ja paikallista päätöksentekoa. Kokeiluja on tarkoitus toteuttaa kokeiluohjelman ja systemaattisen kokeilutoiminnan kautta. Kokeilukulttuuri nopeuttaa reagointia ja ennakoivia yhteiskunnallisten ongelmien ratkaisuisissa ja edistää hallituksen strategisia tavoitteita.

Kokeilukulttuurille on tarvetta, ja kokeiluja on saatava liikkeelle nopeasti ja rohkeasti konkreettisilla toimilla. Kokeiluluontoisten hankkeiden kautta saadaan luotettavaa tietoa esimerkiksi lakimuutosten vaikutuksista sellaisella tavalla ja tarkkuudella, johon etukäteisellä vaikutusarvioinnilla ei välttämättä pystytä.

Kokeilutoiminnassa tulisi ripeästi edetä esimerkiksi normitalkoissa kerättyjen ajatusten pohjalta. Yritystoimintaa epätarkoituksenmukaisella tavalla rajoittavien sääntöjen keventämisellä suotuisia talousvaikutuksia olisi saavutettavissa nopeastikin. Yksi selkeä työvoimavaltaisiin aloihin ja pienyrittäjyyteen liittyvä kokonaisuus on alkoholisäätely. Sen keventämisessä eteneminen harmitusti ja valikoiden kokeilujen kautta antaisi käytännön tietoa hallitusti tapahtuvan vapauttamisen vaikutuksista ja synnyttäisi kokemukseräistä ja luotettavaa tietopohjaa säätelyn myöhempien kehittämistarpeiden hahmottamiseksi.

Lähinnä pienkauppaa, matkailu- ja ravintola-alaa sekä pienpanimoalaa koskeva alkoholisäätelyä keventävän kokeilulain säätäminen sopisi hallitusohjelman vahvaan kokeiluhengen. Oletettavasti alojen liiketoimintamahdollisuuksien vahvistaminen osaltaan tukisi näiden alojen investointi- ja työllisyyskehitystä. Tämä olisi erityisen tärkeää harvaan asuttujen alueiden kaupan palveluiden säilymiselle.

Kokeilulaki olisi voimassa vuosina 2016—2017 ja sisältäisi mm. laajennuksia oluen ja muiden enintään 4,7-prosenttisten alkoholijuomien myyntiaikoihin alle 400 m²:n suuruisissa kaupoissa, valmistustarajoituksen poiston sekä alkoholiluvan yhdistämisen elintarvikelupaan. Ravintola- ja matkailualalla kokeilu sisältäisi esimerkiksi anniskelutiloja, -alueita ja henkilökuntaa koskevien säädösten ja määräysten yksinkertaistamisen sekä ravintoloiden aukiolon vapauttamisen ilman tarvetta ns. jatkoaikaluville. Anniskelutoimintaa koskevat yksityiskohtaiset kiellot ja määräykset, esimerkiksi tuplien myyntikielto, joiden kumoamiseen oli valmius jo viime vaalikaudella, kuuluisivat itsestään selvästi mukaan kokonaisuuteen. Pienpanimoille annettaisiin kokeilun

Toimenpideoite TPA 3/2015 vp

ajaksi ulosmyyntioikeus kaikkiin omiin tuotteisiinsa. Tässä esimerkkeinä mainittujen toimien lisäksi hallitus voisi ottaa samaan kokeiluun muitakin toimia esimerkiksi alojen työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä kuultuaan.

Kokeilujakson aikana seurattaisiin mm. muutosten vaikutuksia terveyteen ja kulutuskäyttäytymiseen, mahdollisia järjestyshäiriöitä ja turvallisuusvaikutuksia sekä alojen työllisyyskehitystä ja vaikutuksia investointeihin. Vaikutukset arvioitaisiin ja niistä koottaisiin johtopäätökset vuoden 2018 aikana.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin alkoholisäätelyä keventävän kokeilulain valmistelemissä ja säätämiseksi.

Helsingissä 16.9.2015

Outi Mäkelä kok
Jukka Kopra kok
Sinuhe Wallinheimo kok
Jaana Pelkonen kok
Markku Eestilä kok
Kari Tolvanen kok
Timo Heinonen kok
Antti Kaikkonen kesk
Sari Multala kok
Wille Rydman kok
Mikko Savola kesk
Rami Lehto ps
Krista Mikkonen vihr